

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/199/2021
Identifikačné číslo spisu:	1516202353
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1516202353.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Poľnohospodárska Pôda s.r.o., Bratislava, Sibirská 55, IČO: 44 138 369, zastúpenej LawService, s.r.o., Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanému S. H., R. - N. háje, Q. dvor XX/X, zastúpenému BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/115/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. novembra 2020 sp. zn. 5Co/232/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 27. mája 2019 č. k. 19C/115/2016 - 196 žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že bola výlučnou vlastníčkou špecifikovaného pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že strany sporu uzatvorili dňa 29. júna 2015 kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný previedol na žalobkyňu vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území Q., obec Q., okres Nitra, zapísaným Okresným úradom R., kat. odbor na LV č. XXXX ako parcely reg. „C“, parc. č. XXXX o výmere 495 m² (ďalej aj „nehnuteľnosť“). Súd prvej inštancie ďalej zistil, že Vláda Slovenskej republiky dňa 08. júla 2015 uznesením č. 401/2015 2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a stavba sa týkala aj predmetnej nehnuteľnosti. Okresnému úradu Nitra dňa 22. júla 2015 bola doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 20. júla 2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol uvedený zoznam pozemkov podľa kat. území, na ktorých bolo potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že „Výbudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Dňa 03. marca 2016 žalovaný v právnom postavení predávajúceho s obchodnou spoločnosťou MH Invest, s.r.o. uzavrel kúpnu zmluvu č. XXXXX/XXXX/XXXX/Lužianky/XXX/ManVi, predmetom ktorej bol prevod spornej nehnuteľnosti. Následne na základe kúpnej zmluvy č. XXXXXXXXX zo dňa 21.

júna 2016 bola sporná parcela prevedená z obchodnej spoločnosti MH Invest, s.r.o., na obchodnú spoločnosť MH Invest II, s.r.o., pričom Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU -NR - OVBP2 - XXXX/XXXXXXXX-XX zo dňa 18. augusta 2016 rozhodol o vyvlastnení vlastníckeho práva spoločnosti MH Invest, s.r.o. k pozemkom uvedeným v predmetom rozhodnutí v prospech spoločnosti MH Invest II, s.r.o., s tým, že za vyvlastnené pozemky patrí spoločnosti MH Invest II, s.r.o. náhrada podľa § 4 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Voči uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa ako aj ďalší účastníci vyvlastňovacieho konania odvolanie, o ktorom rozhodlo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v rozhodnutí č. XXXXX/XXXX/BXXX-SV/XXXXX/To zo dňa 10. októbra 2016 tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietlo. Žalobkyňa podala na Krajský súd v Nitre žalobu, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo dňa 10. októbra 2016, o ktorej Krajský súd v Nitre v čase rozhodovania súdu prvej inštancie konal pod sp. zn. 11S/259/2016, ktoré konanie doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Z tvrdení žalobkyne, ktoré žalovaný nerozporoval, mal súd prvej inštancie za preukázané, že náhrada za vyvlastnenie nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom tohto konania bola zložená do úschovy tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12U/4/2016.

1.2. V prejednávanej veci bola podaná určovacia žaloba, preto sa súd prvej inštancie ako prvoradou otázkou zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení. V danom prípade mal súd prvej inštancie preukázaný naliehavý právny záujem na žalobou požadovanom určení, keď žalobkyňa sa po pripustení zmeny petitu žaloby domáhala určenia, že bola vlastníčkou nehnuteľností uvedených v petite žalobného návrhu ku dňu vydania rozhodnutia o vyvlastnení, čo by v prípade úspechu v tomto konaní znamenalo, že žalobkyňi by vznikol nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie. V konaní súd ďalej skúmal, či žalobkyňa bola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia.

1.3. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňa nikdy nenadobudla vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Na Okresnom úrade Nitra, katastrálny odbor prebiehalo pod č. V XXXX/XXXX konanie o zápis vlastníckych práv k nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 29. júna 2015. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor vydal dňa 24. júla 2015 pod č. C rozhodnutie, ktorým povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k spornej parcele v prospech žalobkyne na základe vyššie označenej kúpnej zmluvy s tým, že právne účinky vkladu nastali dňa 24. júla 2015. Okresná prokuratúra Nitra podala proti predmetnému rozhodnutiu pod č. Pd XXX/XX/XXXX-X zo dňa 15. októbra 2015 protest, v ktorom navrhla toto rozhodnutie zrušiť. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor protestu Okresnej prokuratúry rozhodnutím pod č. UP XX/XXXX-X dňa 4. novembra 2015 vyhovel a rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobkyne zrušil. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že vláda Slovenskej republiky uznesením č. 401 zo dňa 8. júla 2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „Výbudovanie strategického parku“. Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor bola dňa 22. júla 2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR pod č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX zo dňa 20. júla 2015 o zápis predkupného práva štátu, ktoré vzniklo dňa 8. júla 2015 a zaevidovaná bola pod č. Z XXXX/XX, pričom predkupné právo štátu sa týkalo aj spornej parcely a v čase vydania rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva mal Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor ako správny orgán prvého stupňa preukázané, že na nehnuteľnosť, ktorá tvorila predmet katastrálneho konania existovalo zákonné predkupné právo, a preto mal podľa ust. § 31 ods. 1 katastrálneho zákona na túto skutočnosť prihliadnuť. Zmluvná voľnosť žalovaného ako vlastníka pozemku, ku ktorému viazlo predkupné právo štátu sa týmto priamo zo zákona obmedzila (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z.) a žalovaný bol povinný prednostne ponúknuť pozemok štátu. Na existujúce predkupné právo štátu bol povinný prihliadať aj správny orgán rozhodujúci o povolení vkladu vlastníckeho práva. Podľa súdu prvej inštancie bolo možné konštatovať, že po uzavretí kúpnej zmluvy medzi stranami sporu nastali okolnosti brániace realizácii predmetu zmluvy, čím sa plnenie zo zmluvy stalo objektívne nemožným. Žalobkyňa takto nikdy nenadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti, preto súd prvej inštancie konštatoval, že vlastníkom nehnuteľností nebola ani ku dňu jej vyvlastnenia. S poukazom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. novembra 2020 sp. zn. 5Co/232/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok voči

žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal posúdením otázky, či podaná žaloba je vhodným a správne zvoleným procesným nástrojom ochrany práva žalobkyne a či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) CSP. Podľa odvolacieho súdu naliehavý právny záujem na danom určení nemôže byť za okolností prejednávanej veci daný, pretože žalobkyňa žiadala po zmene petitu určiť vlastnícke právo výlučne ku dňu vyvlastnenia spornej nehnuteľnosti, t. j. do minulosti. Z obsahu žaloby a všetkých jej vyjadrení vyplýva, že žalobu podala z dôvodu vyplatenia náhrady za vyvlastnený pozemok. Vychádzajúc z uvedeného potom naliehavý právny záujem na požadovanom určení žalobkyni nesvedčí (t. j. petit žaloby, ako i skutkové tvrdenia a právne posúdenie sa neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobkyňou uplatňovaného práva) a takáto žaloba nemôže plniť svoju preventívnu funkciu.

2.2. Odvolací súd potom zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby, avšak z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f) CSP. Žalobkyňa žiadala, aby najvyšší súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu, a aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň podala návrh na odloženie právoplatnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 444 ods. 2 CSP s poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namietala v súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa podľa jej názoru nevysporiadal so všetkými podstatnými a relevantnými argumentmi. Záver súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu je podľa názoru žalobkyne arbitrárny, odvolací súd poukázal na všeobecne formulované závery judikatúry, avšak bez akejkoľvek skutkovej spojitosti s posudzovaným prípadom. Vôbec sa nezaoberal posúdením konkrétnych skutkových okolností posudzovanej veci. Nevysporiadal sa s rozhodnutiami Krajského súdu v Nitre, v ktorých súd vyslovil odlišné právne závery k otázke naliehavého právneho záujmu. Žalobkyňa má ďalej za to, že v dôsledku nesprávneho právneho záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu bolo porušené jej právo na spravodlivý proces. Rovnako je nesprávnym procesným postupom súdu, keď krajský súd nevytvoril procesný priestor na vyjadrenie k dovtedy nepoužitým ustanoveniam právneho predpisu (konanie o úschovách, t. j. iné posúdenie veci čo sa týka naliehavého právneho záujmu).

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril a žiadal, aby dovolací súd zamietol podané dovolanie v celom rozsahu ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

6. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala arbitrárny, nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, bez akéhokoľvek posúdenia skutkových okolností, ako aj zjavné neodôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

7. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Pri posudzovaní namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (sp. zn. II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (sp. zn. I. ÚS 188/06).

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj sp. zn. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Žalobkyňa ako prvé v dovolaní namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok riadneho odôvodnenia.

10.1. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil právny záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu a požadovanom určení na strane žalobkyne, čo ho v konečnom dôsledku viedlo k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby. Okolnosti, ktoré ho viedli k predmetnému právnemu záveru zdôvodnil konkrétne v bodoch 34. až 42. svojho odôvodnenia, v ktorých sa (podľa názoru dovolacieho súdu) dostatočne a preskúmateľne vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou žalobkyne uvedenou v odvolaní.

10.2. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

11. Žalobkyňa prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (namieta, že v dôsledku nesprávneho právneho záveru o nedostatku naliehavého

právneho záujmu bolo porušené jej právo na spravodlivý proces). Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (R24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

12. Prípustnosť dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f) CSP) napokon žalobkyňa spájala aj s námietkou týkajúcou sa porušenia § 382 CSP odvolacím súdom.

12.1. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Účelom tohto ustanovenia je predchádzať vydávaniu prekvapivých rozhodnutí. Pri aplikácii tohto ustanovenia odvolací súd vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princíпов právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Výzva odvolacieho súdu je plnením osobitného druhu, tzv. manudukčnej povinnosti odvolacieho súdu, jej podstatou je zabrániť odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, t. j. zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania, čo je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky.

12.2. Žalobkyňa odvolaciemu súdu vytýka, že nebola zo strany odvolacieho súdu upozornená (§ 382 CSP) na to, že ňou uplatnený nárok bude tento súd odlišne právne posudzovať, čo sa týka nedostatku naliehavého právneho záujmu ako aj k ustanoveniam CMP. Odvolací súd posudzoval podľa jej názoru vec podľa iných ustanovení, ako súd prvej inštancie bez toho, aby vytvoril procesný priestor na vyjadrenie pre žalobkyňu.

12.3. Podľa názoru dovolacieho súdu, rozsudku odvolacieho súdu nemožno pripisovať vadu „prekvapivosti súdneho rozhodnutia“. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Na posudzovaný prípad neaplikoval žiadne ustanovenie všeobecného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Navyše žalobkyňa v dovolaní žiadnym spôsobom nekonkretizovala takéto ustanovenie všeobecného právneho predpisu, len „všeobecne poukázala“, že druhoinštančný súd vec posudzoval podľa iných ustanovení čo sa týka naliehavého právneho záujmu než prvoinsančný súd, avšak bez toho, aby sa mohol žalobca k aplikácii týchto ustanovení akokoľvek vyjadriť.

12.4. Účelom oznámenia odvolacieho súdu, že hodlá použiť iný právny predpis a tým možnosť strany vyjadriť sa k nemu (§ 382 CSP) je zabrániť prekvapivým rozhodnutiam. Súd však počas celého konania majú konať tak, aby z ich úkonov bolo zrejmé, čo sa nimi sleduje.

12.5. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie pritom jasne vyplýva, že súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal tým, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení a následne svoje rozhodnutie založil na právnom závere, že i keď na žalovanom určení naliehavý právny záujem žalobkyne daný je (žalobkyňa sa po pripustení zmeny petitu žaloby domáhala určenia, že bola vlastníčkou nehnuteľností uvedených v petite žalobného návrhu ku dňu vydania rozhodnutia o vyvlastnení, čo v prípade úspechu v tomto konaní by znamenalo, že žalobkyni by vznikol nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie), vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam jej ku dňu ich vyvlastnenia nesvedčalo. Podľa odvolacieho súdu, ale naliehavý právny záujem vo veci daný nie je, nakoľko žalobkyňa žiada určiť vlastnícke právo spätne (ku okamihu vyvlastnenia), ale žalobou podľa § 137 písm. c) CSP sa určuje, či tu právo je alebo nie je, a nie to, či tu právo v minulosti bolo, na ktorom právnom závere založil napadnuté rozhodnutie.

12.6. Podľa názoru dovolacieho súdu po racionálnom zhodnotení týchto dvoch právnych posúdení súdov nižších inštancií o zamietnutí žaloby, oba súdy zhodne založili svoje rozhodnutia na právnom posudzovaní naliehavého právneho záujmu v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP, t. j. na vec aplikovali rovnaké ustanovenie všeobecného právneho predpisu, i keď ho na vec aplikovali odlišne, čo ale dovolateľka nenapadá. Preto pokiaľ žalobkyňa založila daný dovolací dôvod len na namietaní, že odvolací súd posudzoval vec podľa iných ustanovení, než súd prvoinsančný, bez toho aby sa k nemu mohla vyjadriť, ktoré odlišné ustanovenia nekonkretizovala (napokon odlišné ustanovenia zákona nižšie súdy ani neaplikovali), je vylúčené, aby odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch vo vzťahu k namietanému ako súd prvej inštancie. Oba nižšie súdy ako rozhodné zhodne posudzovali § 137

písm. c) CSP, i keď s iným právnym posúdením, čo ale dovolateľka v dovolaní nenamietala a dovolací súd je pri dovolacom prieskume viazaný len vymedzenými dovolacími dôvodmi (t. j. i keď by sám zistil procesné nedostatky nemôže na ne prihliadať). Navyše v okolnostiach daného prípadu nebolo ani potrebné, aby odvolací súd pristupoval k splneniu tzv. mandukačnej (poučovacej) povinnosti vyplývajúcej z § 382 CSP vo vzťahu k možnému odlišnému právnemu posúdeniu veci na základe aplikácie nižšími súdmi totožného zákonného ustanovenia, nakoľko dovolateľka mala aj v konaní o odvolaní dostatočný priestor na to, aby identifikovala a reagovala na rozhodujúcu a skutkovo spornú okolnosť, čím potom odvolacie rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé. S poukazom na uvedené nemohlo dôjsť k procesnej vade konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP a porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

14. Vzhľadom na to, že dovolací súd nezistil v postupe súdov existenciu vady podľa § 420 písm. f) CSP, najvyššiemu súdu neostávalo iné, ako dovolanie podľa § 477 písm. c) CSP odmietnuť.

15. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

16. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.